

Το καλοκαίρι, οι Αμπρακιώτες και οι Χάονες, θέλοντας να υποτάξουν ολόκληρη την Ακαρνανία και να την αποσπάσουν από τους Αθηναίους, έπεισαν τους Λακεδαιμόνιους να ετοιμάσουν στόλο, συγκεντρώνοντας καράβια από τις συμμαχικές πολιτείες και να τους στείλουν και 1.000 οπλίτες.

Έλεγαν ότι, αν τους βοηθούσαν οι Λακεδαιμόνιοι με στόλο και πεζικό, τότε οι παραθαλάσσιοι Ακαρνάνες θα βοηθούσαν τους ομοφύλους τους στα μεσόγεια και έτσι θα μπορούσαν να κατακτήσουν ολόκληρη την Ακαρνανία και, μετά, την Ζάκυνθο και την Κεφαλληνία. Έτσι δε θα ήταν πια τόσο εύκολο για τους Αθηναίους να περιπλέουν την Πελοπόννησο. Ίσως και την Ναύπακτο ακόμα να μπορούσαν να κυριέψουν. Οι Λακεδαιμόνιοι πείστηκαν κ' έστειλαν αμέσως τους οπλίτες με λίγα καράβια και με τον **Κνήμο**, που ήταν ακόμα ναύαρχος. Παράγγειλαν στις συμμαχικές πολιτείες να ετοιμάσουν στόλο και να τον στείλουν στη Λευκάδα όσο πιο γρήγορα μπορούσαν. Οι Κορίνθιοι προθυμοποιήθηκαν πολύ να βοηθήσουν τις Αμπρακιώτες που ήταν άποικοί τους. Ενώ η Κόρινθος, η Σικυών και οι άλλες πολιτείες της περιοχής ετοίμαζαν το στόλο τους, τα καράβια των Λευκαδίων, των Ανακτορίων και των Αμπρακιωτών συγκεντρώθηκαν στην Λευκάδα και περίμεναν. Ο Κνήμος και οι 1.000 οπλίτες του κατόρθωσαν να φτάσουν στη Λευκάδα χωρίς να τους καταλάβει ο **Φορμίων**

ο οποίος με τα 20 αττικά καράβια, φρουρούσε το στενό της Ναυπακτίας. Ο Κνήμος άρχισε αμέσως τις ετοιμασίες για τη κατά ξηρά εκστρατεία. Έλληνες είχε μαζί του τους Αμπρακιώτες, τους Λευκαδίους, τους Ανακτορίους και τους χίλιους Πελοποννήσιους οπλίτες που είχε φέρει μαζί του. Βαρβάρους είχε 1.000 Χάονες οι οποίοι δεν είχαν βασιλιά και είχαν αρχηγούς τον

Φώ κτυο

και τον

Νικάνωρα

από την ηγεμονική τους οικογένεια και ασκούσαν την εξουσία για ένα χρόνο. Μαζί με τους Χάονες εκστράτευσαν και οι Θεσπρωτοί, αβασίλευτοι και αυτοί. Οι Μολοσσοί και οι Ατιντάνες είχαν αρχηγό τον

Σαβύλινθο

, που ήταν επίτροπος του βασιλιά

Θαρύπου

, ο οποίος ήταν ακόμα παιδί, και οι Παραυαίοι είχαν αρχηγό το βασιλιά τους

Όροιδο

. Είχε στις διαταγές του και 1.000 Ορέστες, τους οποίους του είχε σώσει ο βασιλιάς τους

Αντίοχος

. Ο

Περδίκκας

έστειλε, κι αυτός, κρυφά από τους Αθηναίους, 1.000 Μακεδόνες που δεν πρόφτασαν όμως να πολεμήσουν. Με το στρατό αυτό ξεκίνησε ο Κνήμος, χωρίς να περιμένει το στόλο που θαρχόταν από την Κόρινθο. Περνώντας από τα εδάφη της Αργείας λεηλάτησαν τη Λιμναία, κεφαλοχώρι ατειχίτο, και έφτασαν στην Στράτο, τη μεγαλύτερη πόλη της Ακαρνανίας.

Πίστευαν ότι, αν κυρίευαν πρώτη τη Στράτο , οι άλλες πολιτείες θα προχωρούσαν εύκολα.

Όταν οι Ακαρνάνες κατάλαβαν ότι πολύς στρατός είχε εισβάλει στη χώρα τους και ότι ο εχθρός θα έστελνε και στόλο στις ακτές, δεν οργάνωσαν κοινή άμυνα, αλλά η κάθε πολιτεία φρουρούσε το έδαφός της κ' έστειλαν μήνυμα στον Φορμίωνα ζητώντας βοήθεια. Εκείνος τους αποκρίθηκε ότι δεν μπορούσε να τους βοηθήσει, επειδή επρόκειτο να βγει από τη Κόρινθο εχθρικός στόλος και δεν μπορούσε ν' αφήσει αφρούρητη τη Ναύπακτο.

Οι Πελοποννήσιοι και οι σύμμαχοί τους σχημάτισαν τρεις φάλαγγες και βάδισαν εναντίον της Στράτου με σκοπό να στήσουν το στρατόπεδο τους κοντά στην πολιτεία και, αν δεν μπορέσουν να την πείσουν να παραδοθεί, να την κυριέψουν με έφοδο εναντίον του τείχους. Στη μεσαία φάλαγγα βάδιζαν οι Χάονες και οι άλλοι βάρβαροι, στη δεξιά ήσαν οι Λευκάδιοι, οι Ανακτόριοι και όσοι ήταν μ αζί τους και στην αριστερή ήταν ο Κνήμος με τους Πελοποννήσιους και τους Αμπρακιώτες. Οι τρεις φάλαγγες βάδιζαν σε μεγάλη απόσταση η μια από την άλλη και, καμιά φορά, ούτε έβλεπαν η μια την άλλη. Οι Έλληνες βάδισαν σε μεγάλη τάξη και με προφυλακές, ώσπου να βρουν κατάλληλο μέρος όπου και στρατοπέδευσαν. Οι Χάονες, όμως, που είχαν μεγάλη αυτοπεποίθηση και ήξερα ότι οι άλλοι Ηπειρώτες τους θεωρούσαν σπουδαίους πολεμιστές, ούτε σταμάτησαν να στήσουν στρατόπεδο, αλλά προχωρούσαν βιαστικά με τους άλλους βαρβάρους. Οι κάτοικοι της Στράτου, βλέποντάς τους να προχωρούν, σκέφτηκαν ότι, αν τους νικούσαν, καθώς ήσαν έτσι χωριστά, τότε οι Έλληνες θα δίσταζαν να τους επιτεθούν. Έστησαν ενέδρες γύρω από την πόλη, κι όταν ο εχθρός πλησίασε, έκαναν ομαδική έξοδο, ενώ ταυτόχρονα έκαναν επίθεση από τις ενέδρες. Τους Χάονες τους έπιασε πανικός και σκοτώθηκαν πολλοί. Οι άλλοι βάρβαροι, βλέποντάς τους να υποχωρούν, δεν πρόβαλαν καμιά αντίσταση κι άρχισαν να φεύγουν. Κανένα από τα δύο ελληνικά στρατόπεδα δεν κατάλαβε τι γινόταν, γιατί οι βάρβαροι είχαν προχωρήσει πολύ και οι Έλληνες νόμιζαν πως βιάζονται να πάνε να στρατοπεδεύσουν. Όταν, όμως, οι βάρβαροι, επάνω στη φυγή τους, έφτασαν στα ελληνικά στρατόπεδα, τους περιμάζεψαν και συγκέντρωσαν τα στρατόπεδά τους σ' ένα μόνο στρατόπεδο κ' έμειναν άπρακτοι εκεί όλη τη μέρα. Οι Στράτιοι δεν έκαναν επίθεση επειδή δεν είχε ακόμα φτάσει από την υπόλοιπη Ακαρνανία ο στρατός που επρόκειτο να τους βοηθήσει, αλλά τους χτυπούσαν από μακριά με σφεντονόπετρες και τους προκαλούσαν μεγάλη σύγχυση, γιατί δεν μπορούσαν να μετακινούνται μεσ' στο στρατόπεδο χωρίς να φορούν τους θώρακές τους.

Όταν νύχτωσε, ο Κνήμος πήρε το στρατό κ' έφυγε γρήγορα με κατεύθυνση τον ποταμό Άναπο. Την επομένη αφού ζήτησε ανακωχή, σήκωσε τους νεκρούς. Μερικοί Οινιάδες, φίλοι των Πελοποννησίων, και τον βρήκαν κ' εκείνος ζήτησε καταφύγιο στην πολιτεία τους προτού φτάσουν οι ενισχύσεις από τις άλλες πολιτείες της Ακαρνανίας. Από εκεί διαλύθηκαν και γύρισε ο καθένας στην πατρίδα του.

Ο στόλος τον οποίο η Κόρινθος και οι σύμμαχοί της του Κρυσάιου κόλπου έπρεπε να στείλουν για να βοηθήσει τον Κνήμο εμποδίζοντας τους Ακαρνάνες της παραλίας να βοηθήσουν τους ομοφύλους τους του εσωτερικού, δεν μπόρεσε να φτάσει στον προορισμό του, αλλά αναγκάστηκε, τις ίδιες περίπου μέρες που έγινε η μάχη της Στράτου, να ναυμαχίσει με τον Φορμίωνα, ο οποίος με τα είκοσι καράβια του φρουρούσε τα στενά της Ναυπάκτου. Ενώ ο συμμαχικός στόλος έπλεε κοντά στην Πελοποννησιακή ακτή για να βγει από τον κόλπο, ο Φορμίων τον επηρούσε με σκοπό να του επιτεθεί στην ανοιχτή θάλασσα. Οι Κορίνθιοι και οι σύμμαχοί τους δεν είχαν ετοιμάσει τα καράβια τους για ναυμαχία, αλλά για να μεταφέρουν στρατό στην Ακαρνανία και δεν φαντάζονταν ποτέ ότι οι Αθηναίοι, με είκοσι πολεμικά, θα τολμούσαν να κάνουν επίθεση εναντίον των σαράντα επτά δικών τους. Αλλά ενώ παραπλέαν τις ακτές τους, είδαν τους Αθηναίους να πλέουν παράλληλα στην αντικρινή ακτή. Και όταν, από την Πάτρα της Αχαΐας, προσπάθησαν να περάσουν αντίκρυ, στην Ακαρνανία, είδαν τους Αθηναίους να προχωρούν κατά πάνω τους από τη Χαλκία και τις εκβολές του Ευήνου ποταμού. Αν και είχαν ξεκινήσει νύχτα, δεν μπόρεσαν να ξεγελάσουν τον Φορμίωνα κ' έτσι αναγκάστηκαν να ναυμαχήσουν καταμεσής στον πορθμό.

Η καθεμιά από τις πολιτείες που είχε στείλει καράβια είχε ορίσει και τον στρατηγό της. Των Κορινθίων στρατηγοί ήσαν οι **Μαχάων, Ισοκράτης, Αγαθαρχίδας**. Οι Πελοποννήσιοι παράταξαν τον στόλο τους σε κύκλο όσο το δυνατόν μεγαλύτερο, χωρίς όμως ν' αφήνουν διαστήματα απ' τα οποία θα μπορούσαν να τους επιτεθούν οι Αθηναίοι. Τα καράβια είχαν τις πλώρες προς τα έξω και τις πρύμνες προς τα μέσα. Στο εσωτερικό του κύκλου έταξαν τα ελαφριά καράβια και πέντε από τα πιο γρήγορα πολεμικά, που είχαν διαταγή να βγαίνουν απ' τον κύκλο και να βοηθούν σ' όποιο σημείο θα χτυπούσε ο εχθρός.

Οι Αθηναίοι σε μονή γραμμή, άρχισαν να πλέουν γύρω από τους Πελοποννήσιους διαγράφοντας κύκλο που τον στένευαν όλο και περισσότερο περνώντας ξυστά στις πλώρες του εχθρού και δίνοντας την εντύπωση ότι από στιγμή σε στιγμή θα επιτεθούν. Αλλά ο Φορμίων είχε δώσει διαταγή να μην αρχίσει η επίθεση προτού υψώσει εκείνος το σήμα. Είχε την ελπίδα ότι οι Πελοποννήσιοι δεν θα μπορούσαν να κρατήσουν την τάξη τους, όπως θα την κρατούσε στρατός στη στεριά, και ότι τα καράβια θ' άρχιζαν να πέφτουν το ένα πάνω στο άλλο και τα ελαφριά σκάφη στο εσωτερικό του κύκλου θα αύξαναν την ακαταστασία. Ο Φορμίων ήξερε ότι, με την ανατολή του ήλιου, άρχιζε να φυσάει από το βάθος του κόλπου ένας απόγειος άνεμος, κι αυτόν περίμενε πλέοντας κυκλικά γύρω από τον εχθρό. Αν άρχιζε να φυσάει, τότε, οπωσδήποτε, δεν θα μπορούσαν οι Πελοποννήσιοι να κρατήσουν την τάξη τους. Ήξερε ότι, έχοντας πιο ευέλικτα καράβια, μπορούσε ν' αρχίσει την επίθεση τη στιγμή που θα διάλεγε εκείνος. Όταν άρχισε να φυσάει ο άνεμος, έγινε μεγάλη σύγχυση στα πολεμικά των Πελοποννησίων που είχαν πυκνώσει την παράταξή τους κ' εμποδίζονταν απ' τα ελαφριά σκάφη. Τα πολεμικά έπεφταν το ένα πάνω στο άλλο, οι ναύτες προσπαθούσαν να τα χωρίσουν με κοντάρια, βρίζανε φωνάζοντας, κ' οι δεν ακούγονταν ούτε οι διαταγές ούτε το παράγγελμα των κελευστών. Οι κωπηλάτες, άπειροι, δεν μπορούσαν με την

θαλασσοταραχή να βγάσουν τα κουπιά απ' το νερό κ' έτσι ήταν ακόμα πιο δύσκολο να κυβερνηθούν τα καράβια. Στην πιο κατάλληλη στιγμή ο Φορμίων ύψωσε το σήμα και οι Αθηναίοι έκαναν επίθεση. Βύθισαν αμέσως μια από τις ναυαρχίδες κ' ύστερα, όπου κι αν χτυπούσαν, προκαλούσαν την καταστροφή. Έφεραν τον εχθρό σε τέτοια θέση και σύγχυση, ώστε κανένα καράβι να μην προσπαθήσει να τους αντισταθεί κι όλος ο Πελοποννησιακός στόλος έφυγε προς την Πάτρα και τη Δύμη της Αχαΐας. Οι Αθηναίοι τους καταδίωξαν κι αιχμαλώτισαν δώδεκα καράβια. Τα πληρώματά τους τα πήραν δικά τους και πήγαν στη Μολύκρεια. Οι Πελοποννήσιοι, με όσα καράβια τους έμειναν, έφυγαν από τη Δύμη και την Πάτρα και πήγαν στη Κυλλήνη, το επίνειο των Ηλείων, όπου μετά τη μάχη της Στράτου, έφτασε και ο Κνήμος από τη Λευκάδα, με τα καράβια που ήσαν εκεί κ' έπρεπε να ενωθούν με το στόλο.

Οι Λακεδαιμόνιοι έστειλαν του Κνήμου τρεις ναυτικούς συμβούλους τους **Τιμοκράτη, Βρασίδα, Λυκόφρονα**

, με διαταγή να ετοιμαστούν καλύτερα για νέα ναυμαχία και να μην ανεχθούν λίγα αθηναϊκά καράβια να κυριαρχούν στην περιοχή. Οι επίτροποι με τον Κνήμο αποφάσισαν να παραγγείλουν στις συμμαχικές πολιτείες να στείλουν κι άλλα καράβια. Ταυτόχρονα ετοιμάζαν για ναυμαχία τα πολεμικά που είχαν εκεί. Και ο Φορμίων έστειλε ταχυδρόμους στην Αθήνα για ν' αναγγείλουν τη νίκη του και να ειδοποιήσει για τις προετοιμασίες του εχθρού, ζητώντας να του στείλουν το γρηγορότερο όσο περισσότερα καράβια μπορούσαν, επειδή ήταν πιθανό, από μέρα σε μέρα, νι γίνει ναυμαχία. Οι Αθηναίοι του έστειλαν είκοσι καράβια, αλλά έδωσαν διαταγή στον αρχηγό τους να πάει πρώτα στη Κρήτη, επειδή ο κρητικός Νικίας από τη Γόρτυνα, πρόξενος των Αθηναίων, τους είχε πείσει να στείλουν καράβια στην Κυδωνία, εχθρική πολιτεία, και ισχυριζόταν ότι θα την έπειθε να γίνει σύμμαχός τους. Στην πραγματικότητα είχε προκαλέσει την αποστολή αυτή για να εξυπηρετήσει τους Πολυχνίτες, γείτονες της Κυδωνίας. Έφυγε, λοιπόν, με τα καράβια αυτά και πήγε στη Κρήτη, όπου μαζί με τους Πολυχνίτες, ρήμαξε τη γη της Κυδωνίας. Αντίθετος άνεμος και θαλασσοταραχή ανάγκασαν το στόλο να μείνει εκεί αρκετό καιρό.

Ενώ οι Αθηναίοι έμεναν αναγκαστικά στη Κρήτη, οι Πελοποννήσιοι που ήσαν στη Κυλλήνη ήσαν έτοιμοι για ναυμαχία και, πλέοντας κοντά στην ακτή, πήγαν στον Πάνορμο της Αχαΐας όπου είχε συγκεντρωθεί ο πεζός στρατός που ερχόταν να βοηθήσει. Και ο Φορμίων μετακινήθηκε στο Ρίο το Μολυκρικό, όπου αγκυροβόλησε με τα είκοσι καράβια με τα οποία είχε ναυμαχήσει. Το Ρίο αυτό ήταν σύμμαχος των Αθηναίων. Το άλλο Ρίο είναι αντίκρυ στην Πελοπόννησο. Όταν οι Πελοποννήσιοι είδαν τους Αθηναίους, άραξαν κ' εκείνοι με 77 καράβια στο Αχαϊκό Ρίο που δεν απέχει πολύ από τον Πάνορμο όπου ήταν ο στρατός. Για 6-7 μέρες οι δύο αντίπαλοι έμεναν ακίνητοι, ετοιμάζοντας τα πλοία τους για ναυμαχία. Οι Πελοποννήσιοι ήσαν αποφασισμένοι να μην βγουν έξω από τα Ρίο στην ανοικτή θάλασσα, από φόβο μην πάθουν πάλι καταστροφή. Οι Αθηναίοι, αντίθετα, ήσαν αποφασισμένοι να μη μπουκ στα στενά, γιατί πίστευαν ότι τούτο θα ήταν προς όφελος του εχθρού. Ο Κνήμος ο Βρασίδας και οι άλλοι Πελοποννήσιοι στρατηγοί, θέλοντας να προκαλέσουν γρήγορα την ναυμαχία, προτού φτάσει καμιά βοήθεια από την Αθήνα, συγκάλεσαν τους στρατιώτες τους

και βλέποντας τους περισσότερους φοβισμένους και απρόθυμους εξαιτίας της συμφοράς που είχαν πάθει, προσπάθησαν να τους ενθαρρύνουν μιλώντας τους. Αλλά και ο Φορμίων ανησύχησε, μήπως αποθαρρυνθούν οι στρατιώτες του. Τους έβλεπε να μαζεύονται σε ομάδες και να μιλούν με φόβο, μεταξύ τους, για τον πολυάριθμο εχθρικό στόλο. Αποφάσισε να τους συγκαλέσει και να τους ενθαρρύνει με λόγια κατάλληλα για την περίπτωση.

Οι Πελοποννήσιοι, βλέποντας ότι οι Αθηναίοι δεν έκαναν επίθεση κι απόφευγαν να μπουν στα στενά του κόλπου, θέλησαν να τους παρασύρουν εκεί. Σήκωσαν άγκυρα με την αυγή κ' έπλεαν κοντά στις δικές τους ακτές, στο εσωτερικό του κόλπου, σε τετράδες. Μπροστά πήγαινε η δεξιά πτέρυγιά τους, όπως όταν ήσαν αγκυροβολημένα τα καράβια. Στο σημείο εκείνο της παράταξής τους είχαν βάλει τα ταχύτερα καράβια τους. Καθώς είχαν προβλέψει, ο Φορμίων, βλέποντάς τους να πλέουν προς τα εκεί, φοβήθηκε για την αφρούρητη Ναύπακτο, κ' έδωσε διαταγή να επιβιβαστούν γρήγορα τα πληρώματα και, παρά το σχέδιό του, άρχισε να πλέει κοντά στην ακτή όπου τον ακολουθούσαν οι Μεσσήνιοι οπλίτες για να βοηθήσουν, αν ήταν ανάγκη. Όταν οι Πελοποννήσιοι είδαν τον αθηναϊκό στόλο, σε μονή γραμμή, να πλέει κοντά στην ακτή και να έχει κιόλας μπει στον κόλπο, έστριψαν ξαφνικά τα καράβια τους σε γραμμή μετώπου κ' έκαναν έφοδο εναντίον των Αθηναίων, με όση ταχύτητα μπορούσε ν' αναπτύξει τι κάθε καράβι τους, ελπίζοντας να περικυκλώσουν ολόκληρο τον αθηναϊκό στόλο. Αλλά τα έντεκα πρώτα αθηναϊκά καράβια κατόρθωσαν να ξεφύγουν και να γυρίσουν στην ανοικτή θάλασσα, τα υπόλοιπα, όμως, τα πρόλαβαν και, παρά τις προσπάθειές τους να ξεφύγουν, τα ανάγκασαν να ριχτούν στη στεριά. Τους προξένησαν πολλές ζημιές και σκότωσαν όσους Αθηναίους δεν πρόφτασαν να σωθούν κολυμπώντας στη στεριά. Αλλά οι Μεσσήνιοι οπλίτες κατόρθωσαν να σώσουν μερικά, μπαίνοντας με τις πανοπλίες τους στη θάλασσα κι ανεβαίνοντας στα όσα καράβια οι Πελοποννήσιοι είχαν κιόλας αρχίσει να τραβούν.

Τα είκοσι καράβια των Πελοποννησίων, της δεξιάς πτέρυγας, άρχισαν να καταδιώκουν τα έντεκα καράβια των Αθηναίων που είχαν ξεφύγει στην ανοικτή θάλασσα. Τα αθηναϊκά, εκτός από ένα, πρόλαβαν να καταφύγουν στη Ναύπακτο και παρατάχθηκαν με τις πλώρες προς τα έξω, κάτω από το ιερό του Απόλλωνος, έτοιμα να αντιμετωπίσουν τον εχθρό αν τους επιτεθεί εκεί, κοντά στην ακτή. Οι Πελοποννήσιοι έφτασαν λίγο αργότερα τραγουδώντας κιόλας παιάνες, σαν να ήσαν νικητές. Ένα λευκαδίτικο καράβι, που ήταν πολύ πιο μπροστά από τ' άλλα, κυνηγούσε το αθηναϊκό καράβι που είχε μείνει πίσω. Έτυχε να βρίσκεται αγκυροβολημένο, σε λίγη απόσταση από την ακτή, ένα εμπορικό πλοίο, και το αθηναϊκό, κάνοντας κύκλο γύρω από το εμπορικό, γύρισε και χτύπησε με το έμβολο και βύθισε το λευκαδίτικο που το κυνηγούσε. Οι Πελοποννήσιοι βλέποντας το ξαφνικό κι αναπάντεχο αυτό κατόρθωμα, φοβήθηκαν. Βέβαιοι για τη νίκη τους είχαν προχωρήσει με αρκετή αταξία. Μερικά καράβια σταμάτησαν, κατεβάζοντας τα κουπιά, για να περιμένουν τον υπόλοιπο στόλο και άλλα από απειρία, έπεσαν έξω στα βράχια.

Η εκστρατεία στην Ακαρνανία και η ναυμαχία στη Ναύπακτο

Συντάχθηκε απο τον/την Administrator

Πέμπτη, 06 Νοέμβριος 2008 19:47 - Τελευταία Ενημέρωση Πέμπτη, 06 Νοέμβριος 2008 19:51

Οι Αθηναίοι, βλέποντας να συμβαίνουν όλα αυτά, αναθάρρησαν και, μ' ένα παράγγελμα, όρμησαν φωνάζοντας κατά πάνω τους. Οι Πελοποννήσιοι, με τα λάθη που είχαν κάνει και την αταξία που είχαν στη γραμμή τους, δεν μπόρεσαν ν' αντισταθούν πολλή ώρα και άρχισαν να φεύγουν προς τον Πάνορμο απ' όπου είχαν ξεκινήσει. Οι Αθηναίοι τους καταδίωξαν, αιχμαλώτισαν έξι από τα καράβια που ήσαν τα πιο κοντινά κ' ελευθέρωσαν τα δικά τους καράβια, εκείνα που οι Πελοποννήσιοι είχαν πιάσει και είχαν αχρηστέψει κοντά στην ακτή και τα ρυμουλκούσαν. Από τα εχθρικά πληρώματα άλλους σκότωσαν και άλλους αιχμαλώτισαν. Στο λευκαδίτικο καράβι που βυθίστηκε κοντά στο εμπορικό, ήταν και ο Λακεδαιμόνιος Τιμοκράτης που αυτοκτόνησε όταν βούλιαξε το καράβι και η θάλασσα ξέβρασε το πτώμα τους στο λιμάνι της Ναυπάκτου.

Μετά από αυτά, οι Πελοποννήσιοι επειδή φοβόνταν ότι θα φτάσουν ενισχύσεις στους Αθηναίους, όταν έπεσε η νύχτα, μπήκαν όλοι, εκτός από τους Λευκαδίτες, στον Κρισαίο κόλπο και πήγαν στη Κόρινθο. Λίγο αργότερα, έφτασαν από τη Κρήτη στη Ναύπακτο τα είκοσι αθηναϊκά καράβια που έπρεπε να είχαν φτάσει πριν τη ναυμαχία.